

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/43/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317217900
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2317217900.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov Mgr. Jozefa Mačejca a Mgr. Fedora Benku v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Žilina, Hodžova 11, proti žalovanej: A. B., nar. X. novembra XXXX, bytom C., D. XXXX/XX, zastúpená splnomocnenkyňou: E. B. A., nar. XX. januára XXXX, bytom F. B., G. XX/XX, o zaplatenie 1.360,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 13. júna 2019, č.k. 15Csp/265/2017-713 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 18. mája 2021 č.k. 15Csp/265/2017-768 takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo veci samej (výrok II.) **p o t v r d z u j e .**

V napadnutej časti (výrok III.) **m e n í t a k**, že žalobkyni priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

Žalovanej voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ō v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom č.k. 15Csp/265/2017-713 z 13. júna 2019 súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 458,11 eur a to formou pravidelných mesačných splátok vo výške 50,- eur vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca počínajúc mesiacom jún 2019 a to až do úplného zaplatenia celej priznanej čiastky s tým, že nezaplatením čo len jednej splátky sa stáva splatnou celá nezaplatená časť priznanej istiny; výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol; výrokom III. žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie vecne tak, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah, nakoľko došlo medzi nimi najskôr k platnému uzatvoreniu zmluvy o bežnom účte a následne aj k platnému uzatvoreniu zmluvy o povolení prečerpania s limitom 1.500,- eur. Žalovaná sa svojimi finančnými operáciami a transakciami dostala do nepovoleného prečerpania, ktoré ku dňu 3. augusta 2017, ku dňu zrušenia účtu žalovanej predstavovalo sumu 1.360,61 eur. Nakoľko žalovaná nepovolené prečerpanie v stanovenej lehote nevyrovnala, žalobca podal žalobu, ktorou si okrem istiny uplatnil aj zmluvný úrok vo výške 28%. V priebehu konania žalovaná žalobcovi na nový účet, ktorý jej bol zo strany žalobcu oznámený až 7. decembra 2017 uhradila čiastku 902,50 eur. Súd prvej inštancie podanej žalobe v časti istiny 458,11 eur vyhovel, nakoľko mal za to, že v tejto časti bola žaloba podaná dôvodne, keďže bolo preukázané, že žalovaná sa svojimi finančnými operáciami a transakciami dostala do nepovoleného prečerpania v sume 1.360,61 eur, z ktorej sumy uhradila 902,50 eur. V časti požadovaných zmluvných úrokov súd žalobu zamietol ako nedôvodnú. Uviedol, že žalobca do zosplatneného úveru už započítal úroky a poplatky, z ktorých opakovane požaduje ďalšie úroky. Podľa predloženej špecifikácie nároku žalobcom požadovaný dlh predstavuje rozdiel medzi debetnými a kreditnými obratmi na účte žalovanej,

príčom debetné obraty okrem iného pozostávajú aj z poplatkov za transakcie, za balík služieb, za upozornenie, poplatku za avízo o nerealizovaní príkazu, poplatku za zisťovanie zostatku na ATM inej banky SR, z úrokov, z mesačného poplatku platobnej karty Maestro. Z celkovej sumy 1.360,61 eur zahŕňajúcej aj vyššie uvedené žalobca požadoval úrok 28%. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva, t.j. úroky z úrokov, poplatkov veriteľ nemá, pretože ani Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Zmluvné dojednanie o platení úrokov z úrokov je podľa § 39 OZ neplatné pre rozpor so zákonom. Žalobca sa môže domáhať dohodnutého úroku len z poskytnutého úveru, nie z poplatkov ani z úrokov. Žalobcovi úroky z úveru z nesplatenej istiny nepatria aj vzhľadom na zosplatenie záväzku. Úroky z úveru patria žalobcovi len do zosplatenia istiny. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, keď by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Išlo by o právny stav, ktorý by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, navyše keď si veriteľ môže nárokovať a domôcť sa jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa. Dodal, že jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 10 ods. 1, 2, 3, § 11 ods. 1 z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“). Priznané plnenie umožnil žalobcovi v súlade s § 232 ods. 4 z.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) splácať v splátkach a to spôsobom, ktorým ho v podstate spláca už od decembra 2017. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP tak, že v prevažnej miere úspešnej žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže jej žiadne trovy nevznikli.

Dopĺňacím rozsudkom č.k. 15Csp/265/2017-768 z 18. mája 2021 súd prvej inštancie rozhodol, že konanie v časti o zaplatenie 802,50 eur s príslušenstvom zastavil. Dopĺňací rozsudok odôvodnil tak, že opomenul rozhodnúť o čiastočnom späťvzati žaloby a to v napadnutom rozsudku a preto tento nedostatok v zmysle § 225 ods. 1 a 2 CSP odstránil. V dôsledku späťvzatia žaloby žalobcu voči žalovanej v tejto časti konanie zastavil.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 15Csp/265/2017-713 z 13. júna 2019 podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a to voči výroku II. a III., ktoré právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Dôvodil, že súd prvej inštancie nesprávne zamietol nárok žalobcu na úrok z prekročenia, pričom tento nesprávne vyhodnotil ako nárok na zmluvný úrok z úveru po zosplatení. Namietal porušenie občiansko-právnej zásady zákazu anatocizmu. Predmetný úrok je pritom nárokom z osobitného zákonného titulu, ktorým je prekročenie. Nárok na príslušenstvom z prekročenia, t.j. úročené prekročenie, pritom taktiež predpokladá osobitný zákon z.č. 129/2010 Z.z. Dôvodil, že neobstojí námietka prvoinstančného súdu ohľadom zatvorenia účtu, ktorým mal žalobca znemožniť žalovanej úhradu dlžnej sumy. Žalovaná bola informovaná o zrušení účtu a okrem zákonných možností úhradu dlhu formou úschovy mohla dlh hradiť poštovou poukážkou na adresu banky, mohla sa informovať o platobných údajoch na ktorejkoľvek pobočke banky, ako aj na nonstop telefonической infolinke. K uplatnenému nároku na úrok z prekročenia citoval § 18 ods. 1 ZoSÚ, v zmysle ktorého postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa o úrokovej sadzbe na trvanlivom médiu. Zákon uvedený nárok podmieňuje výlučne splnením informačnej povinnosti veriteľa banky vo vzťahu k majiteľovi účtu. Dodal, že túto informačnú povinnosť, ktorou zákon podmieňuje možnosť uplatnenia úroku z prekročenia nepochybne splnil poskytnutím VOP, Sadzobníka poplatkov a Vývesky úrokových sadzieb pri uzatvorení zmluvy o účte na oboznámenie sa žalovanej, ktorá oboznámenie sa s dokumentáciou potvrdila; Zverejnením VOP, ako i výšky úrokových sadzieb v Úrokovej výveske na web stránke, zverejnením VOP ako i výške úrokových sadzieb v úrokovej výveske na každom obchodnom mieste v aktuálnom znení. Okrem toho, že žalovaná bola preukázateľne informovaná o svojom prekročení na účte výpismi z účtu a internetbankingom. Dodal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Navrhol aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe žalobcu i v napadnutej zamietajúcej časti a priznal mu i nárok na náhradu trov konania.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu vo veci samej nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolanie žalobcu voči rozhodnutiu o trovách konania je však dôvodné a preto odvolací súd napadnutý výrok III. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zmenil (§ 388 CSP).

Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 1.360,61 eur s príslušenstvom od žalovanej titulom zmluvy o bežnom účte č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej 21. júna 2010 a titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere – povolené prečerpanie na účte, ktorú uzavreli žalobca a žalovaná na diaľku 3. marca 2014. Súd prvej inštancie vychádzajúc z výsledkov dokazovania dospel k záveru, že uplatnený nárok je dôvodný v časti 458,11 eur, keďže v tejto časti medzi stranami nebolo sporné poskytnutie a nebolo preukázané vrátenie tejto sumy žalovanou žalobcovi. Žalovaná žalobcovi po podaní žaloby uhradila 802,50 eur a preto vzal žalobca v tejto časti žalobu so súhlasom žalovanej späť. Za nedôvodný považoval súd prvej inštancie nárok na zaplatenie 28% úroku zo sumy 1.360,61 eur od 4. augusta 2017 do zaplatenia.

Predmetom odvolacieho konania je s poukazom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu posúdiť, či súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP) a či rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci zamietnutia žaloby o zaplatenie 28% úroku zo sumy 1.360,61 eur od 4. augusta 2017 do zaplatenia a v trovách konania.

Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku v napadnutej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od spôsobu rozhodnutia súdu prvej inštancie odchyliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie a doplnenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva nižšie uvedené.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov. K odvolaciemu dôvodu vymedzenému žalobcom prvým odsekom na druhej strane odvolania, že konanie má vady uvedené v § 365 ods. 1 písm. b) CSP, pretože súd vec nesprávne právne posúdil odvolací súd uvádza, že vzhľadom na nekonkrétosť a zmätočnosť nedokáže k tomuto dôvodu zaujať relevantné stanovisko.

V kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci odvolací súd uvádza, že táto odvolacia námietka žalobcu je čiastočne dôvodná, keďže právne posúdenie súdu prvej inštancie je neúplné a nepresné.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 3. marca 2014 Zmluvu o povolenom prečerpaní v súvislosti so zmluvou o zriadení účtu č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej

dňa 21. júna 2010, na základe ktorej zriadil žalobca žalovanej povolené prečerpanie do sumy limitu povoleného prečerpania, 1.500,- eur. Podľa bodu 1,2,3,4, zmluvy o povolenom prečerpaní na účte (č.l. 275) Banka zriaďuje klientovi Povolené prečerpanie do výšky limitu 1.500,- eur na účte číslo: XXXXXXXXXXXX/XXXX, variabilná úroková sadzba je 19,9 % p. a. v zmysle podmienok uvedených vo Všeobecných obchodných podmienkach Prima banka Slovensko, a.s. v platnom znení (ďalej len „VOP“), ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy (1). Klient sa výrazne upozorňuje na povinnosť dodržiavať dohodnutú výšku limitu PP. Prekročenie limitu PP bude nepovoleným prečerpaním a bude mať za následok vznik povinnosti platiť popri dohodnutom úroku tiež úrok z omeškania z prekročenej časti limitu PP a prípadne tiež zrušenie limitu, stanovenie okamžitej splatnosti povoleného prečerpania a následné vymáhanie (2). Klient vyhlasuje, že: nie je osobou s osobitným vzťahom k banke v zmysle zákona o bankách; pri podpise tejto zmluvy mu banka poskytla informácie podľa § 37 ods. 2 zákona o bankách v platnom znení; pred uzavretím tejto zmluvy sa oboznámil s jej súčasťami, a to so znením VOP a Sadzobníka poplatkov, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať (3). Klient súhlasí, aby banka poskytovala jeho osobné údaje a údaje chránené bankovým tajomstvom tretím osobám výlučne na účel, v rozsahu a za podmienok vymedzených VOP (4).

Podľa bodu 8.5.4 Všeobecných obchodných podmienok účinných od 1. februára 2014, banka môže kedykoľvek počas trvania zmluvy prehodnotiť výšku limitu a bez uvedenia dôvodu limit znížiť. Zníženie limitu oznámi banka klientovi písomne najneskôr sedem (7) dní pred nadobudnutím platnosti novej výšky limitu.

Z predloženého výpisu z účtu žalovanej je zrejmé, že banka 3. augusta 2017 previedla interným prevodom dlh klienta vo výške 1.360,61 eur. Po zrušení limitu povoleného prečerpania si žalobca uplatňuje úrok v sadzbe 28 % p.a. na základe ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok žalobcu, ktoré obsahuje dojednanie o úroku pri nepovolenom prečerpaní účtu.

Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že v predmetnej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie. Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy ktorého účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou a odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3MCdo 14/2014 zo dňa 21. apríla 2015. Žalobca a žalovaná uzavreli zmluvu o vedení účtu 21. júna 2010 a následne dňa 3. marca 2014 prostredníctvom internetbankingu uzavreli Zmluvu o povolenom prečerpaní v súvislosti so zmluvou o zriadení účtu. Išlo o určitú formu úveru do výšky 1.500,- eur. Odvolací súd zdôrazňuje, že samotná formulárová zmluva neupravuje konkrétne odplaty za služby ani podmienky za akých by bola žalovaná povinná ich platiť. Zmluva len odkazuje na Sadzobník poplatkov a obchodné podmienky. Nároky žalobcu uplatnené v konaní teda vyplývajú z obsahu VOP a Sadzobníka, na ktoré zmluva poukazuje. V danej súvislosti je potrebné uviesť, že tak formulárová zmluva ako aj VOP a Sadzobník sú vopred predtlačené, vopred vypracované žalobcom ako dodávateľom. Tieto žalovaná ako spotrebiteľka nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, nemá možnosť individuálne vyjednať ich znenie, tak, aby bolo možné uzavrieť, že na ich znení sa veriteľ a klient dohodli v rámci zmluvnej voľnosti. Nepostačuje v žalobcom pripravenej predtlačí formulárovej zmluvy konštatovať, že s obchodnými podmienkami a Sadzobníkom sa klient oboznámil a sú súčasťou zmluvy.

Do nepodpísaných obchodných podmienok nemôže byť zahrnuté také zmluvné dojednanie, pri ktorom zákon výslovne vyžaduje písomnú formu (napríklad § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch). Podmienkou platnosti písomného právneho úkonu je totiž podpis konajúcej osoby, inak nemôže vyvolať zamýšľané právne následky. Súdna prax (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2011, sp. zn. 2 Cdo 245/2010) v týchto prípadoch zaujíma konštantné stanovisko, podľa ktorého ak nie sú

obchodné podmienky podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté, ak im zákon povinne ukladá písomnú formu, sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné.

V zmysle § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie, musí obsahovať aj náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w), zákona o spotrebiteľských úveroch.

Odvolačný súd konštatuje, že zo zmluvy o povolenom prečerpaní je zrejmé, že neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. i/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolačný súd pre spresnenie uvádza, že v zmluve o povolenom prečerpaní na účte je síce uvedená variabilná úroková sadzba 19,9 % p.a. v zmysle podmienok uvedených vo Všeobecných obchodných podmienkach - Prima banka, a.s. v platnom znení (ďalej len „VOP“), ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy, ale nie je tam uvedený 28 % úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu tak ako to vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ za bodkočiarkou ZoSÚ, teda ak sa za rôznych situácií uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru. Teda nielen variabilná sadzba vo výške 19,9 %, ale aj ďalšie úrokové sadzby konkrétne aj úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu, ktorý žiadal priznať žalobca. Možno teda prisvedčiť súdu prvej inštancie, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože s absenciou uvedenej náležitosti spája ZoSÚ v súlade s § 11 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. c/ tento následok.

Nemožno akceptovať uvedenie týchto náležitostí iba v rámci obchodných podmienok, sadzobníka, prípadne vývesiek banky, nakoľko takéto dojednanie nespĺňa kritérium písomného uzavretia zmluvy, ako bolo uvedené vyššie a nejedná sa preto o platné dojednanie uvedených náležitostí. Možnosť, že by akákoľvek povinná náležitosť spotrebiteľskej zmluvy bola uvedená iba v obchodných podmienkach, sadzobníku, výveskách banky ako vo vedľajších dokumentoch k zmluve a nie priamo v zmluve, zákon nepredpokladá.

Súd prvej inštancie vo veci 28% úroku z istiny správne rozhodol výrokom II. o zamietnutí žaloby správne a preto odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolačný súd prihliadal aj na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej nezodpovedá súvisiaci výrok o trovách konania. Súd prvej inštancie totiž aplikoval len ust. § 255 CSP, a opomenul aplikovať i § 256 CSP, keďže došlo k späťvzatiu žaloby a to pre správanie sa žalovanej, ktorá po podaní žaloby uhradila 802,50 eur. Súd prvej inštancie doplniacim rozsudkom zastavil konanie v časti 802,50 eur.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovanej zaplata sumy 1360,61 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel v časti o zaplata sumy 458,11 eur, v časti príslušenstva 28% úroku z danej sumy žalobu zamietol, v časti 802,50 eur s príslušenstvom konanie zastavil. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne nepriznal žalovanej náhradu trov konania, v podstate nepriznal žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa úspechu vo veci (ods. 1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (ods. 2).

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konanie, ktorá je premietnutá v ustanovení § 255 CSP ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania, pričom úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci je doplnená zásadou zodpovednosti za zavinenie, ktorá je vyjadrená ustanovením § 256 CSP. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Ide o náhradu všetkých trov, ktoré sú preukázané, odôvodnené, účelne vynaložené a ktoré vznikli v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. Žalobca má plný úspech v spore, ak súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie. Žalovaný má plný úspech v spore, ak bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá. Ak žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, t. j. každá zo strán sporu (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala strana úspech v spore len čiastočný, potom sa náhrada trov pomerne rozdelí. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu.

Pomer rozdelenia náhrady trov konania je odrazom reálneho výsledku sporu a zodpovedá pomeru víťazstva strany vo veci samej zníženého o pomernú časť jej neúspechu. Pomer úspechu a neúspechu sa vždy určuje k celému predmetu konania a časť, ktorá sa prekrýva, sa odpočíta. Znamená to, že nárok na čiastočnú náhradu trov konania sa vypočíta tak, že úspech strany, ktorej vzniká povinnosť na náhradu trov konania, sa odpočíta od úspechu strany, ktorej vzniká právo na náhradu trov konania a výsledok potom zakladá pomerný nárok na náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Súd prvej inštancie síce postupoval v zmysle vyššie uvedenej zásady, keď posudzoval vzájomný pomer úspechu a neúspechu procesných strán, jeho záver však nebol správny, lebo absolútne nezohľadňoval procesné zavinenie žalovanej na zastavení konania v časti o zaplatenie 802, 50 eur s príslušenstvom, spočívajúce v tom, že žalovaná po podaní žaloby žalobcom svoj dlh splácala, teda plnila, čo žalobca žiadal žalobou.

Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie. Zavinenie je vždy možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale z procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovanej k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol v meritórnom konaní úspešný alebo nie. Preto ak žalobca zobral žalobu späť z dôvodu, že žalovaná po podaní žaloby uhradila žalobcovi 802, 50 eur s príslušenstvom z procesného hľadiska platí, že žalovaná zavinila zastavenie konania.

V tejto súvislosti je dôvodné prihladiť aj na ustálenú rozhodovaciu prax. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovanej k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo/225/2010).

Ak nie je preukázané, že späťvzatie bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného (čo ale nie je daný prípad), ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu (žaloby) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 14.9.2011, sp. zn. 7MCdo/4/2010).

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov je zrejmé, že žalobcovi prináleží nárok na náhradu trov konania, keďže v časti 458,11 eur bol úspešný žalobca, v časti 802, 50 eur s príslušenstvom zavinila zastavenie konania žalovaná a v časti príslušenstva 28 % úroku zo sumy 458,11 eur bola úspešná žalovaná. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie rozhodne postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V odvolacom konaní bola vo veci samej plne úspešná žalovaná, a preto jej zásadne v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade žalovanej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, bola pasívna.

Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

S poukazom na uvedené odvolací súd žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).